

Jaarverslag 2017 Integraal beheer buitenruimte

Stadstuin - Amersfoort

Terugkijken en Vooruitblikken; dat is wat we vaak doen in de laatste maand van het jaar. Voor ons als Hoveniersbedrijf 't Hofland zijn de meeste werkzaamheden afgerond binnen Stadstuin. Er is samen met de betrokken partijen veel werk verzet.

Door omstandigheden als bv het weer kan niet altijd uitgevoerd worden wat in de planning staat. Dat is het mooie van ons groene vak, inspelen en omgaan met de omstandigheden die de natuur ons biedt. Werkzaamheden op een andere manier uitvoeren of het tijdstip van realisatie aanpassen, vooruitdenken / plannen. We zijn jaarrond in beweging.

Die beweging maakt dat het niet altijd duidelijk is voor de bewoners van Stadstuin over wat, hoe en waarom een en ander gebeurt m.b.t. het groen. Stadstuin heeft de werkzaamheden die uitgevoerd dienen te worden beschreven in een bestek. Dat is een beschrijving van de werkzaamheden waarbij wij als hoveniersbedrijf dienen te zorgen dat de buitenruimte er volgens een bepaald beeld uit moet zien. Het natte jaar 2017 heeft ons daardoor veel werk bezorgd dat extra of moeilijker was uit te voeren. Terugkijkend hebben we het geheel tot iets moois gemaakt.

Waar hebben de hoveniers zich mee bezig gehouden?

Snoei bomen

Er zijn diverse bomen gesnoeid. We maken hierbij onderscheid in twee snoeimomenten. Het eerste snoeimoment van het jaar is in de winterperiode. Er worden dan alleen fruitbomen gesnoeid. Binnen de stadstuin zijn diverse soorten appels, peren, pruimen en kersen aanwezig. Fruitbomen dienen jaarlijks gesnoeid te worden om elk jaar mooi en voldoende fruit te produceren.

Het tweede snoeimoment voor de bomen is in de herfst. Dan worden de loofbomen gesnoeid. Elk jaar wordt een deel van het bomenbestand gesnoeid. Hierbij wordt vooral gelet op de veiligheid. Elke boom wordt zo gesnoeid dat het risico op schade tot een minimum beperkt wordt. Daarbij wordt niet vergeten dat de ontwikkeling van de boom niet wordt belemmerd.

Renovatie halfverharding

Het dijkpad bovenlangs de Forel is dit voorjaar deels voorzien van een nieuwe toplaag. In de loop der tijd wordt de bovenlaag van een mindere kwaliteit. Onkruidgroei, gebruik en de tijd maken dat er af en toe een nieuwe toplaag aangebracht dient te worden. Dit jaar zijn twee brede inhammen van het pad gerenoveerd. Daarbij is nieuw materiaal aangevoerd, gevlakt en verdicht. Door jaarlijks een deel te renoveren blijft het pad in goede conditie.

Figuur 1 Dijkpad Forel

Kruidenrijk gras

Het kruidenrijk gras binnen de Stadstuin is in ontwikkeling. De wijze en het moment waarop het beheer uitgevoerd wordt heeft invloed op de ontwikkeling. Steeds meer zien we "Ruigtes" veranderen in "Soortenarm hooiland", "Matig soortenarm hooiland" en zelfs "Soortenrijk hooiland". Voor het beheer zijn er twee maaimomenten per jaar. De eerste vindt plaats aan het einde van het tweede kwartaal en een tweede moment zien we eind derde kwartaal. De delen die niet benoemd zijn als soortenarm of ruigtes worden 2 x per jaar gemaaid. De overige delen worden 1 x gemaaid. Na het maaien blijft het maaisel een aantal dagen drogen. Hierdoor blijft er meer zaad achter zodat de soorten zich makkelijker handhaven of uitbreiden. Na het drogen wordt het overige materiaal afgevoerd. Hierdoor vindt een vershraling van de bodem plaats, een belangrijke voorwaarde om het einddoel te bereiken; soortenrijk hooiland.

Figuur 2 Soortenrijk hooiland

De voorbije jaren is er een duidelijke verschuiving van het aantal soorten. Er worden meer soorten waargenomen, daardoor neemt de beleving van het kruidenrijk gras toe.

De laatste twee jaar wordt "Sinusbeheer" toegepast. Bij Sinusbeheer worden er stroken niet gemaaid. Zo wordt niet in één keer het leefgebied voor bijen, vlinders en andere fauna weggenomen. De fauna wordt op deze manier versterkt door aanbod van voedsel, overwinteringsgebieden en / of schuilmogelijkheden. Elke maaibeurt wordt op basis aanwezigheid soorten een keuze gemaakt welk deel blijft staan.

Wateroverlast

Enkele jaren geleden zijn er proefprojecten uitgezet om wateroverlast te beperken. Inmiddels is het proeftraject afgerond en zien we op veel plaatsen vooruitgang. Dat kan zijn dat er op locaties een betere waterafvoer is maar ook bomen die beter wortelen en daardoor meer water consumeren. Zo is een aantal bomen geïnjecteerd met meststoffen en is een mulchlaag (organisch materiaal) aangebracht rondom de boom. Bij deze behandelde bomen zien we mooie resultaten van groei zowel bovengronds als ondergronds.

Figuur 3 Behandelde boom met mulch.

Groenvisie

In 2017 zijn op diverse locaties nieuwe beplantingsvakken aangelegd. Deze aanplant is voortgekomen uit het plan “Groenvisie” van de werkgroep Groen. De beplantingsvakken dienen als toevoeging op de bestaande beplanting om meer beleving te creëren. Ook is het mogelijk dat er naar een oplossing wordt gekeken voor b.v. de wateroverlast. Zo is bij de Jeu de Boules baan een wadi aangelegd. Hierin zijn soorten aangeplant die water minnend zijn. En is er een beplantingsvak diep los gespit waarbij waterdoorlatende materialen zijn doorgewerkt. Tenslotte zijn hagen van haagbeuk aangeplant langs wandel en fietspaden.

Door ontwikkelen

Duurzaamheid, natuur vriendelijk, groene stroom zijn termen die veel voorbij komen. Ook als hoveniersbedrijf zijn wij hiermee bezig. Zonnepanelen leveren stroom op het bedrijf. Onze accumachines zijn dus extra “groen”. Snoeihout dat vrijkomt gaat als houtsnippers naar de biocentrale, en tuinafval wordt omgezet naar compost.

Bij aanschaf van kleine machines wordt zorgvuldig bekeken of bv een accumachine een optie is. Voordeel van de accumachine is dat deze veelal minder geluid produceren en geen uitstoot hebben van schadelijke stoffen. Helaas is de ontwikkeling nog niet zo ver dat de alle accumachines een volwaardige vervanger zijn van de conventionele brandstofmachines. Verwachting is dat binnen enkele jaren gelijkwaardige machines op de markt komen.

In 2018 staan wij weer klaar voor het verzorgen van de buitenruimte in de Stadstuin. Als hoveniersbedrijf vinden we het prettig dat we uw tuin mogen verzorgen zodat uw beleving binnen de Stadstuin toeneemt.